

Innst. S. nr. 267

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

Dokument nr. 8:78 (2004-2005)

Innstilling fra utenrikskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Ågot Valle, Sigbjørn Molvik, Jan Olav Olsen og Åse Gunhild Woie Duesund om å gjøre FN-dagen, 24. oktober, til offisiell flaggdag i Norge

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Samtidig med at Norge markerer 100-årsjubileum etter unionsoppløsningen, feirer FN i 2005 60 år. Siden dannelsen i 1945 er 24. oktober hvert år blitt markert som den offisielle FN-dagen. FN ble dannet på ruinene etter 2. verdenskrig, og "aldri mer krig" var håpet og parolen. FN har gjennom de 60 årene verdensorganisasjonen har eksistert, spilt en viktig rolle i verdenssamfunnet.

Det ble i 1948 vedtatt en traktat for medlemslandene i FN, som i dag representerer 191 av verdens ca. 200 nasjoner, verdenserklæringen om menneskerettighetene. Denne er med på å danne grunnlaget for de mål verdenssamfunnet ønsker å nå.

FN har gradvis utvidet sitt engasjement fra å arbeide for fredelig sameksistens mellom verdens nasjoner til også å gjøre en avgjørende innsats på områder som menneskerettigheter, helse og sosiale forhold, flyktningspørsmålet, bekjempelse av sult, utdanning og forskning, rettfærdig handel og ulike sider av ressurs- og miljøforvaltning.

Norge ønsker å fremstå som en nasjon som vil bevare og styrke FN's posisjon i spørsmål av global viktighet. Dette er en viktig oppgave i en tid da ulike krefter ser ut til å ha et ønske om å redusere FN's makt og innflytelse.

For å markere FN's 60-årsjubileum og for å understreke FN's betydning og Norges ønske om å styrke FN på den internasjonale arena, ønsker forslagsstillerne

derfor at FN-dagen, 24. oktober, blir gjort til offisiell flaggdag i Norge.

Dette vil etter forslagsstillerens mening også være egnet til å bringe det globale perspektivet inn i Norges markering av selvstendighet og unionsoppløsning.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Haakon Blankenborg, lederen Thorbjørn Jagland, Jens Stoltenberg og Gunhild Øyangen, fra Høyre, Julie Christiansen, Inge Lønning, Oddvard Nilsen og Finn Martin Vallersnes, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund og Christopher Stensaker, fra Sosialistisk Venstreparti, Kristin Halvorsen og Bjørn Jacobsen, fra Kristelig Folkeparti, Sigmund Kroslid og Lars Rise, og fra Senterpartiet, Åslaug Haga, mener FN spiller en helt sentral rolle for internasjonal fred og sikkerhet, og at Norge fortsatt bør ha et meget sterkt engasjement i FN.

FN feirer i 2005 60 år samtidig med at Norge markerer hundreårsjubileum for unionsoppløsningen. Utenriksministeren sa i sin redegjørelse for Stortinget 15. februar i år at hundreårsmarkeringen skal bli brukt til å synliggjøre Norge og forbedre vårt omdømme internasjonalt. Komiteen mener det er viktig å bringe det globale perspektivet inn i Norges markering av selvstendighet og unionsoppløsning. Komiteen mener man i den sammenheng bør markere Norges sterke FN- engasjement, og vårt ønske om å styrke FN på den internasjonale arena.

Komiteen viser til den brede respekten i Norge for flagget som symbol for nasjonale fest- og høytidsdager. Ved å flagge på spesielle dager og ellers la flaggstangen stå tom, tilkjenner man at flaggdagene er særlige, nasjonale markeringer. Det har også vært god oppslutning fra private om flagging på de tradisjonelle flagg-

Beriktiget

dagene. Komiteen viser til at vi i dag har 16 offisielle, påbudte flaggdager (nyttårsdagen, samefolkets dag, 1. mai, 8. mai, 17. mai, 7. juni, olsokdagen, stortingsvalgdagen, kongehusets flaggdager, 1. påskedag, 1. pinsedag og 1. juledag).

Komiteen mener det er mange gode formål som kunne vært markert ved å gjøre dagen til offisiell flaggdag. Komiteen er av den oppfatning at å gjøre FN-dagen 24. oktober til offisiell flaggdag, ville vært en god symbolsk måte å markere Norges FN- engasjement på.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, mener likevel at faste, påbudte offisielle flaggdager i Norge fortsatt bør være begrenset til nasjonale og religiøse høytidsdager, og til kongehusets fødselsdager. Flertallet viser også til brev fra utenriksministeren 7. juni 2005, vedlagt, der det opplyses at Flaggforskriften av 21. oktober 1927 er under revisjon. Flertallet støtter Utenriksdepartementets vurdering om at det vil være prematurt å innføre en ny fast flaggdag før dette revisjonsarbeidet er fullført.

Komiteen ber om at det i revisjonsarbeidet vurderes å innføre FN-dagen som offisiell flaggdag.

Komiteen er tilfreds med at Utenriksdepartementet vil vurdere å anbefale statlige virksomheter særskilt flagging 24. oktober i år som en markering av at FN

feirer 60 år i 2005. Etter komiteens syn vil Norge med dette kunne markere FNs 60-årsjubileum på en verdig og symbolsk måte.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til den viktige rollen FN spiller i verdenssamfunnet som tilsier at Norge markerer dette ved å gjøre FN-dagen til offisiell flaggdag fra og med 2005.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at FN-dagen, 24. oktober, blir offisiell flaggdag i Norge fra og med 2005.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:78 (2004-2005) - forslag fra stortingsrepresentantene Ågot Valle, Sigbjørn Molvik, Jan Olav Olsen og Åse Gunhild Woie Duesund om å gjøre FN-dagen, 24. oktober, til offisiell flaggdag i Norge - avvises.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 9. juni 2005

Thorbjørn Jagland
leder

Sigmund Kroslid
ordfører

Vedlegg

Brev fra Utenriksdepartementet v/statsråden til utenrikskomiteen, datert 7. juni 2005

Svar på spørsmål om Dokument nr. 8:78 (2004-2005) om å gjøre FN-dagen, 24. oktober, til offisiell flaggdag i Norge

Dokument nr. 8:78 (2004-2005). Forslag fra stortingsrepresentantene Ågot Valle, Sigbjørn Molvik, Jan Olav Olsen og Åse Gunhild Woie Duesund om å gjøre FN-dagen, 24. oktober, til offisiell flaggdag i Norge.

Jeg viser til ovennevnte forslag.

I utgangspunktet er det grunn til stor sympati for tanken om at den vekt vi i Norge legger på FNs internasjonale rolle, skulle kunne komme til uttrykk på en så landsomfattende og synbar måte som en offisiell flaggdag ville innebære.

Utenriksdepartementet har da også tidligere mottatt forslag om å gjøre FN-dagen 24. oktober til offisiell flaggdag i Norge, uten at man fra departementets side har funnet å kunne anbefale dette.

Det er ulike hensyn som gjør at forslaget ikke er uproblematisk.

Alle offisielle flaggdager i Norge har til nå vært knyttet til nasjonale, historiske og religiøse høytidsdager, og til kongefamiliens fødselsdager. Det eneste unntak fra regelen om ren nasjonal forankring av flaggdager er 1. mai.

Norge har allerede et betydelig antall offisielle flaggdager (16). Dette til tross er respekten for flagg og flaggbruk kanskje større i Norge enn i mange land som det ville være naturlig å sammenligne seg med. Derksom det åpnes for å innføre nye typer flaggdager, kan spørsmålet bli hvorledes folk flest vil forholde seg til disse på sikt. Det er mange gode formål som engasjerte grupperinger gjerne ville se markert med en offisiell flaggdag. Andre liknende forslag om flaggdager med

internasjonalt perspektiv (som f.eks. FNs dag for menneskerettigheter, den internasjonale kvinnedagen eller Europadagen) har av denne grunn ikke ført frem.

Innføring av ny offisiell flaggdag innebærer et formelt pålegg om å flagge fra statlige virksomheter på denne dagen. Forskriften gjelder strengt tatt ikke for kommunale og fylkeskommunale virksomheter. Det har hittil vært vanlig at kommunene følger flaggreglementet når det gjelder flaggdager, og på den måten har bidratt til bred nasjonal oppslutning om de offisielle flaggdagene. Det bemerkes imidlertid at påbudt offisiell flagging har visse økonomiske og personellmessige konsekvenser, spesielt dersom flaggdagen faller på en fridag. Dette bør etter vårt syn også tale for en viss tilbakeholdenhet med innføring av ytterligere flaggdager.

Utenriksdepartementet er i ferd med å gjennomgå Flaggforskriften av 21. oktober 1927, som ikke har vært gjenstand for nevneverdig revisjon siden den ble vedtatt. Jeg vil her nevne at Forskriftens § 4, som angir de offisielle flaggdager, ble revidert i fjor. Utenriksdepartementet arbeider for tiden med en helhetlig ajourføring av forskriften, herunder også forslag om eventuelt å fjerne enkelte offisielle flaggdager. Også på denne bakgrunn finner jeg det prematurt å innføre en ny fast flaggdag før dette revisjonsarbeidet er fullført.

En løsning kan eventuelt være at Utenriksdepartementet anbefaler statlige virksomheter særskilt flagging i anledning FN-jubileet 24. oktober i år, jfr. også forskriftens § 4. Departementet ville deretter, i forbindelse med det pågående revisjonsarbeidet, kunne se nærmere på innføring av nye faste flaggdager, evt. mot at en annen nåværende flaggdag blir fjernet.

